

Tv-overvågning – private virksomheder

Vejledning

Juni 2023

Indhold

Forord	4
1. Hvornår er der tale om tv-overvågning?	5
1.1 Hvad er tv-overvågning	5
1.1.1 Overvågning af personer	5
1.1.2 Vedvarende eller regelmæssige gentagelser	6
1.1.3 Et fjernbetjent eller automatisk virkende kamera eller lignende apparat	7
2. Hvad skal man være opmærksom på, inden man går i gang med at tv-overvåge?	8
2.1 Behandlingsgrundlag	8
2.2 Principper for behandling af personoplysninger	9
3. Hvor må virksomheder tv-overvåge?	12
3.1 Tv-overvågningsloven	12
3.1.1 Forbuddet mod tv-overvågning	12
3.1.2 Undtagelser til forbuddet	13
3.2 Registrering af tv-overvågningskameraer	17
4. Hvad gælder for lydoptagelse?	18
5. Hvornår må tv-overvågningsoptagelser videregives?	20
6. Hvor længe må optagelserne gemmes?	23
7. Skiltning og oplysningspligt	24
7.1 Skiltning	24
7.1.1 Almindelig adgang og arbejdspladser	24
7.1.2 Skiltning eller anden tydelig måde	25
7.2 Oplysningspligt	25
7.2.1 Undtagelser fra oplysningspligten	26
8. Ret til indsigt i tv-overvågningsoptagelser	28
8.1 Udl levering af kopi	28
8.2 Åbenbart grundløse eller overdrevne anmodninger	29
8.3 Undtagelser fra indsigtsretten	30
8.4 Tidsfrist	31
8.5 Registreredes rettigheder i øvrigt	31
9. TV-overvågning af ansatte	33
10. Hvad gælder, hvis man ikke (kun) selv står for tv-overvågning?	35
11. Sikkerhed i forbindelse med tv-overvågning	37

11.1	Risikovurdering og konsekvensanalyse	37
11.2	Behandlingssikkerhed	37

Forord

I denne vejledning gennemgås de væsentligste regler i tv-overvågningsloven, databeskyttelsesforordningen og supplerende lovgivning, som man skal være opmærksom på, hvis man som virksomhed foretager tv-overvågning.

Tv-overvågning bliver stadig mere udbredt i Danmark, hvor private virksomheder mv. i større omfang anvender tv-overvågning for bl.a. at forebygge kriminalitet og derved beskytte virksomheden.

Der er tale om et komplekst område, da både tv-overvågningsloven, databeskyttelsesreglerne og bestemmelser i straffeloven sætter rammerne for, hvornår tv-overvågning lovligt kan ske.

Denne vejledning er målrettet private virksomheder, som ønsker at tage tv-overvågning i brug eller som måske allerede foretager tv-overvågning. Formålet er at yde vejledning i forhold til, hvad man som virksomhed skal være særlig opmærksom på, når man tv-overvåger. Vejledningen er blevet til med bidrag fra Justitsministeriet for så vidt angår de dele af tv-overvågningsloven, som henhører under politiet.

1. Hvornår er der tale om tv-overvågning?

1.1 Hvad er tv-overvågning

Tv-overvågning er i tv-overvågningsloven¹ defineret som:

"... vedvarende eller regelmæssigt gentagen personovervågning ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera, fotografiapparat eller lignende apparat."

Der er altså tre betingelser, som skal være opfyldt, før der er tale om tv-overvågning i lovens forstand. Overvågningen skal:

- være af personer,
- være vedvarende eller gentages regelmæssigt, og
- ske ved hjælp af et fjernbetjent eller automatisk virkende kamera eller lignende apparat

1.1.1 Overvågning af personer

At der skal være tale om overvågning af personer indebærer, at tv-overvågningen skal være rettet mod fysiske personer for at føre kontrol med dem og deres adfærd. Dette omfatter også tilfælde, hvor der kun mere tilfældigt kommer personer ind i billedfeltet.

Eksempel 1:

En turistvirksomhed sætter et web-kamera op på virksomhedens bygning, som hvert minut tager et billede af byens havneområde. Billederne lægger virksomheden op på sin hjemmeside, som opdateres regelmæssigt. På de billeder, der bliver bragt på hjemmesiden, er det muligt at genkende de personer, der går på havneområdet.

Der er her tale om tv-overvågning i tv-overvågningslovens forstand, da det er muligt at se personer på billederne, og da der er tale om systematisk overvågning, fordi overvågningen gentages regelmæssigt. Tv-overvågningen vil være ulovlig, da virksomheden filmer et område med almindelig færdsel. Offentliggørelsen af personoplysninger på hjemmesiden er endvidere ulovlig, allerede fordi tv-overvågningen er ulovlig.

Tv-overvågning, der opsættes for at føre kontrol med f.eks. en maskines funktion, et teknisk anlæg eller for at iagttage eller optage dyrs adfærd i naturen er ikke tv-overvågning i tv-overvågningslovens forstand, hvis der ikke kommer personer ind i billedfeltet.

Tilsvarende vil være tilfældet, hvis en virksomhed ønsker at filme byggeriet af sit nye hovedkvarter med henblik på, at interesserede kan følge med i byggeriet på virksomhedens

¹ § 1, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 182 af 24. februar 2023

hjemmeside, og kameraet er placeret i en sådan afstand, at det ikke er muligt at identificere personer på byggepladsen.

1.1.2 Vedvarende eller regelmæssige gentagelser

Overvågningen skal være vedvarende eller gentages regelmæssigt. Der skal altså være tale om optagelse eller iagttagelse af en vis varighed eller en vis systematik.

Omfattet er bl.a. kameraer, der aktiveres med faste mellemrum eller på bestemte tider, eller når personer kommer ind i billedfeltet.

Eksempel 2:

En skønhedsklinik vælger at få opsat en dørtelefon med et indbygget kamera, så klinikkens personale kan se, hvem de lukker ind i den opgang, hvor klinikken ligger. Kameraet aktiveres i ca. fem sekunder, når der ringes på, eller når klinikkens receptiønist aktiverer kameraet oppe fra klinikken. Der sker ikke optagelse af video.

Der er her tale om tv-overvågning, da der er tale om systematisk overvågning.

Hvis tv-overvågningen kun sker med lange, uregelmæssige mellemrum og uden sammenhæng med, om der befinder sig en person i billedfeltet, vil der ikke være tale om tv-overvågning. Der vil heller ikke være tale om tv-overvågning, hvis kameraet kun aktiveres f.eks. ved tryk på en særlig alarmknap.

Eksempel 3:

Et trafikselskab har oplevet en stigning i antallet af sager, hvor deres kontrolpersonale oplevere truende eller voldelig adfærd. Trafikselskabet udstyrer derfor kontrolpersonalet med bodycams, som kan optage lyd og billede, når de aktiveres. Bodycammet aktiveres kun, når en rejsende opfører sig truende eller voldeligt.

Der er ikke tale om tv-overvågning i lovens forstand. Overvågningen er ikke vedvarende eller systematisk, da den afhænger af, at kontrolpersonalet manuelt starter kameraet.

Fotografering af bestemte begivenheder eller begivenhedsforløb vil heller ikke være tv-overvågning, selv om de strækker sig over nogen tid.

Eksempel 4:

I forbindelse med afholdelse af en demonstration på byens torv sætter den lokale tv-station et kamera op, som filmer demonstrationen. Kameraet filmer kun under demonstrationen.

Der er ikke tale om tv-overvågning, da der alene sker overvågning af en enkelt begivenhed. Dette gælder, uanset at demonstrationen kan have en vis varighed.

1.1.3 Et fjernbetjent eller automatisk virkende kamera eller lignende apparat

Overvågningen skal ske ved hjælp af et fjernbetjent eller automatisk virkende kamera eller et lignende apparat.

Overvågning ved hjælp af et kamera, som styres manuelt af en person, der befinder sig ved kameraet, er derfor ikke tv-overvågning i lovens forstand.

Loven finder anvendelse, uanset om billederne bliver optaget/lagret, eller om de f.eks. alene vises "live" på en eller flere skærme i et overvågningsrum eller på internettet.

Hvis du vil vide mere

Hvis du vil vide mere om, hvornår der er tale om tv-overvågning, kan du læse mere i tv-overvågningslovens § 1.

Har du spørgsmål om, hvornår noget anses for tv-overvågning, skal du rette henvendelse til politiet.

2. Hvad skal man være opmærksom på, inden man går i gang med at tv-overvåge?

Når man som virksomhed overvejer, om man vil benytte sig af tv-overvågning, skal man bl.a. være klar over, at der både er regler i straffeloven og tv-overvågningsloven, som man skal overholde, hvis man ønsker at tv-overvåge, særligt reglerne om forbud mod hemmelig lydoptagelse, forbud mod privates tv-overvågning af områder med almindelig færdsel og krav om opsætning af skiltning.

Men herudover er det også vigtigt at være opmærksom på, at den behandling af personoplysninger, som finder sted i forbindelse med tv-overvågning – det være sig med eller uden optagelse – skal overholde reglerne i både databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven².

Når man som virksomhed foretager tv-overvågning, bliver virksomheden dataansvarlig for den behandling af personoplysninger, som finder sted i forbindelse med tv-overvågningen, og virksomheden skal derfor sikre sig, at tv-overvågningen i det hele overholder databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Det betyder bl.a., at man som virksomhed skal sikre sig, at man har hjemmel til tv-overvågningen, ligesom man skal sørge for, at tv-overvågningen sker i overensstemmelse med principperne i databeskyttelsesforordningens artikel 5.

2.1 Behandlingsgrundlag

Ønsker man som privat virksomhed at foretage tv-overvågning, kan det kun ske, hvis man har et lovligt grundlag (hjemmel) for behandlingen. Behandlingsgrundlaget for private virksomheders tv-overvågning, som ikke reguleres af tv-overvågningsloven, skal findes i databeskyttelsesforordningens artikel 6, hvor særligt interesseafvejningsreglen i artikel 6, stk. 1, litra f, vil være relevant.

Efter denne bestemmelse vil behandling af personoplysninger være lovlig, hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller en tredjemand kan forfølge en legitim interesse, medmindre den registreredes interesser eller grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, der kræver beskyttelse af personoplysninger, går forud herfor.

Det indebærer, at behandlingen skal forfølge den dataansvarliges eller tredjemands legitime interesse, som kan være af juridisk, økonomisk eller af faglig karakter. Det er endvidere en forudsætning, at interessen er konkret begrundet, og at interessen dermed ikke alene er illusorisk eller spekulativ. Endvidere skal tv-overvågningen være nødvendig for at kunne forfølge den dataansvarliges eller tredjemands interesse.

Man skal have sig for øje, at tv-overvågning generelt er en meget indgribende form for behandling af personoplysninger, og at tv-overvågning for at kunne have et lovligt behandlingsgrundlag i artikel 6, stk. 1, litra f, derfor kun bør iværksættes, når der er tungtvejende grunde (f.eks. kriminalitetsforebyggelse) som nødvendiggør overvågningen.

² Databeskyttelseslovens § 2, stk. 4.

2.2 Principper for behandling af personoplysninger

De grundlæggende principper i artikel 5 indebærer først og fremmest, at man skal sikre sig, at oplysninger om de personer, som bliver filmet i forbindelse med tv-overvågningen, behandles lovligt, rimeligt og gennemsigtigt³.

At behandlingen skal være lovlig efter databeskyttelsesreglerne betyder, at hvis tv-overvågningen er i strid med f.eks. straffelovens regler om ulovlig lydoptagelse eller tv-overvågningslovens forbud mod privates tv-overvågning af områder med almindelig færdsel, vil overvågningen allerede af den grund være i strid med databeskyttelsesforordningen.

Eksempel 5:

Et fitnesscenter ønsker at opsætte tv-overvågning i herrernes omklædningsrum, da centret oplever store problemer med, at skabene i omklædningsrummet brydes op med henblik på tyveri. Fitnesscentret ønsker derfor at sætte kamera op, der kan filme gangen mellem skabene inde i omklædningsrummet.

Overvågningen vil ikke være lovlig, fordi det vil være almindeligt forekommende, at brugerne af herrernes omklædningsfaciliteter vil færdes afklædte i det område, som ønskes tv-overvåget. Overvågningen vil derfor være så integritetskrænkende, at formålet med overvågningen ikke står mål med midlet og dermed ikke er rimelig.

Man skal endvidere overholde sørge for, at personoplysningerne behandles til udtrykkeligt angivne og legitime formål, og at personoplysningerne ikke viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (princippet om formålsbegrænsning⁴).

Formålsbegrænsning vil sige, at personoplysninger kun må indsamles til specifikke, udtrykkelige og legitime formål. Formålet skal være fastlagt, før behandlingen påbegyndes, og være specifikt og konkret. Det betyder i praksis, at man fra start skal gøre sig klart, hvorfor man indsamler personoplysningerne, og hvad man har tænkt sig at bruge dem til.

Eksempel 6:

En tøjbutik ønsker at opsætte tv-overvågning i forretningen for at undgå yderligere tyverier fra butikken.

Tv-overvågningen med henblik på kriminalitetsforebyggelse vil være et udtrykkeligt angivet og legitimt formål.

Princippet om formålsbegrænsning betyder også, at man ikke må bruge oplysninger, som er indsamlet til ét formål, til et andet, uforeneligt formål.

Hvis tv-overvågning f.eks. er opsat med det formål at forebygge kriminalitet, må optagelserne fra overvågningen ikke senere anvendes til et andet formål, hvis det nye formål er uforeneligt med formålet om kriminalitetsforebyggelse.

³ Databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra a.

⁴ Databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra b.

Eksempel 7:

En virksomhed har installeret tv-overvågning med henblik på at forhindre kriminalitet. Chefen får imidlertid den idé, at overvågningen også kan anvendes til at holde øje med, om medarbejderne laver noget, når hun ikke er til stede.

Chefens brug af overvågningen vil i dette tilfælde være uforeneligt.

Hvis der er en konkret mistanke om, at en medarbejder f.eks. har stjålet fra arbejdspladsen, vil en gennemgang af optagelserne derimod ikke være uforenelig.

Eksempel 8:

En arbejdsgiver anvender tv-overvågning af sine medarbejdere som en kontrolforanstaltning. Arbejdspladsen bliver uventet udsat for tyveri, og arbejdsgiveren gennemser efterfølgende optagelserne med henblik på at fremfinde optagelserne fra tyveriet og sende dem til politiet.

Formålet med tv-overvågningen er kontrol af medarbejdere. Overvågningen anvendes efterfølgende til opklaring af kriminalitet. En sådan anvendelse af optagelserne er i overensstemmelse med reglerne. Det skyldes, at det ikke vil blive anset for et uforeneligt formål at behandle personoplysninger i kriminalitetsopklarende øjemed.

Eksempel 9:

En bygherre indgår som led i opførelsen af et nyt domicil en aftale med tre entreprenører (E1, E2 og E3). Som en del af entreprenør E1's ydelse skal E1 bl.a. stå for etablering af den fælles byggeplads, og E1 opsætter i den forbindelse tv-overvågning af byggepladsen for at undgå tyveri af værktøj og maskiner fra byggepladsen.

Under entreprisens gennemførelse opdager entreprenør E1, at en gavl, som E1 har opført, er blevet påkørt og har taget betydelig skade. E1 har en mistanke om, at skaden er sket i forbindelse med E2's eller E3's arbejde på byggepladsen, og E1 ønsker derfor at gennemgå tv-overvågningsoptagelserne for at finde ud af, hvem der ansvarlig for at dække udbedring af skaden.

Formålet med tv-overvågningen er at forebygge og opklare kriminalitet. Tv-overvågningen gennemgås efterfølgende for at undersøge et muligt erstatningsansvar, hvilket ikke vil være i strid med databeskyttelsesreglerne, da gennemgangen af optagelserne ikke vil være uforenelig med det oprindelige formål.

De oplysninger, man indsamler som led i tv-overvågning, skal herudover være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles ("dataminimeringsprincippet"⁵).

Det indebærer bl.a., at man, inden tv-overvågning tages i brug, skal overveje, om det ønskede formål kan opnås med mindre indgribende midler end tv-overvågning. Eksempelvis skal man, inden man iværksætter tv-overvågning i kriminalitetsforbyggende øjemed, overveje, om formålet kan opnås ved at implementere andre sikkerhedsforanstaltninger, herunder f.eks. opsætning af låse, tyverisikring af vinduer og døre.

Dataminimeringsprincippet indebærer også, at man skal overveje, hvilke områder det vil være nødvendigt at filme.

Eksempel 10:

En virksomhed vil opsætte tv-overvågning af virksomhedens affaldsrum, da virksomheden oplever, at udefrakommende benytter virksomhedens affaldsrum til at komme af med deres eget affald.

Tv-overvågning vil i dette tilfælde ikke være lovligt efter databeskyttelsesreglerne. Virksomheden kan i stedet løse problemet ved at sætte lås på affaldsrummet.

I overensstemmelse med princippet om opbevaringsbegrænsning⁶ skal man sikre, at tv-overvågningsoptagelser ikke opbevares i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt i forhold til de formål, som tv-overvågningen forfølger, jf. nærmere herom i afsnit 6.

Derudover skal man sikre, at tv-overvågningsoptagelser behandles på en måde, der sikrer tilstrækkelig sikkerhed for de pågældende optagelser under anvendelse af passende tekniske eller organisatoriske foranstaltninger⁷. Det vil f.eks. indebære, at man skal sikre, at det kun er relevante medarbejdere, der kan tilgå og eventuelt anvende tv-overvågningsoptagelserne, jf. nærmere herom i afsnit 10.

Det er den dataansvarlige, som er ansvarlig for og skal kunne påvise, at principperne for behandling af personoplysninger overholdes, jf. artikel 5, stk. 2. Man skal derfor som virksomhed være opmærksom på at dokumentere overholdelse af databeskyttelsesreglerne, f.eks. i nedskrevne politikker eller lign.

Hvis du vil vide mere

Hvis du har spørgsmål om straffelovens forbud mod hemmelig lydoptagelse eller tv-overvågningslovens forbud mod privates tv-overvågning af områder med almindelig færdsel og krav om opsætning af skiltning, skal du rette henvendelse til politiet.

Hvis du har spørgsmål til lovligheden af tv-overvågning efter databeskyttelsesreglerne, herunder spørgsmål vedrørende hjemmel og de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger, kan du rette henvendelse til Datatilsynet.

5 Databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c.

6 Databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra e.

7 Databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra f.

3. Hvor må virksomheder tv-overvåge?

Hovedreglen i tv-overvågningsloven er, at det som udgangspunkt er forbudt for private at foretage tv-overvågning af områder, der benyttes til almindelig færdsel.

Tv-overvågningsloven regulerer imidlertid ikke, hvornår private kan foretage tv-overvågning af områder, der ikke benyttes til almindelig færdsel.

Om der kan iværksættes tv-overvågning af områder, som ikke benyttes til almindelig færdsel, skal i stedet afgøres efter databeskyttelsesreglerne, hvor man skal sikre sig et lovligt behandlingsgrundlag og at overvågningen overholder de databeskyttelsesretlige principper, jf. ovenfor afsnit 2.

Man skal herudover være opmærksom på, at det efter straffelovens § 264 a er strafbart uberegtiget at fotografere personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted.

3.1 Tv-overvågningsloven

3.1.1 Forbuddet mod tv-overvågning

Hovedreglen er, at private ikke må foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel.

Forbuddet gælder både for private enkeltpersoner og private juridiske personer, herunder aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber og foreninger.

Forbuddet omfatter tv-overvågning af enhver offentlig eller privat gade, plads, vej, bro, tunnel, passage, sti, trappe eller lignende areal, der benyttes til almindelig færdsel af en eller flere færdselsarter (biler, cykler, fodgængere mv.). Forbuddet finder derimod ikke anvendelse i private hjem, inde i butikker, på kontorer, i befordringsmidler mv.

Eksempel 11:

En virksomhed har to parkeringsarealer til de ansatte. Under selve bygningen ligger en parkeringskælder, og på et område på den modsatte side af en befærdet vej over for bygningen er der ligeledes indrettet en parkeringsplads med hegn omkring.

For at øge trygheden for de ansatte, som benytter parkeringskælderen og parkeringspladsen, ønsker virksomheden at opsætte kameraer, der skal overvåge både parkeringskælderen såvel som parkeringspladsen med parkerede biler over jorden.

Tv-overvågningen er ikke omfattet af forbuddet, hvis det kun er ansatte, der kan komme til parkeringskælderen, og parkeringspladsen udelukkende benyttes af virksomhedens ansatte. De ansatte skal orienteres om overvågningen.

Følgende momenter kan bl.a. indgå i vurderingen af, om et område benyttes til almindelig færdsel:

- Der er fysisk uhindret eller fri adgang til området.
- Området benyttes lejlighedsvis af en bred kreds af f.eks. gående eller kørende.
- Der må forventes at være offentlig færdsel uanset skilte om, at området er privat.

3.1.2 Undtagelser til forbuddet

Der er syv undtagelser til det generelle forbud mod privates tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel. Disse undtagelser er begrundet i sikkerhedsmæssige og kriminalpræventive hensyn. Undtagelserne omfatter:

1. Tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre og lign.
2. Pengeautomater, vekselaautomater og pengetransportbiler
3. Pengeinstitutter, kasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder, visse engrosvirksomheder samt butikcentre og visse butikker
4. Tv-overvågning uden optagelse af egne indgange, facader og indhegninger mv.
5. Boligorganisationer og foreninger mv., der efter tilladelse fra politiet overvåger et boligområde og direkte tilknyttede arealer
6. Ejere af idrætsanlæg, der efter tilladelse fra politiet overvåger anlæggets indgange, facader, indhegninger mv. og direkte tilknyttede arealer
7. Tv-overvågning efter særlig tilladelse fra politiet for at imødegå en sikkerhedstrussel

1. Tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre og lign.

Der må foretages tv-overvågning af tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre og lignende områder, hvor der drives erhvervsvirksomhed.

Tv-overvågningen må dog kun foretages af den, som har rådighed over området.

For at et "lignende område, hvor der drives erhvervsvirksomhed" kan omfattes af undtagelsen, skal det pågældende område have fuldt ud samme karakteristika som tankstationer, fabriksområder og overdækkede butikcentre; der foregår almindelig færdsel på området, og der omsættes værdier eller området selv repræsenterer værdier, som erfaringsmæssigt bliver udsat for kriminalitet, som det kan forventes, at tv-overvågningen vil kunne begrænse, uden at overvågningen bliver mere omfattende end på de specifikt nævnte områder.

Eksempel 12:

En tankstation foretager tv-overvågning af pladsen omkring benzinstanderne. Dette er markeret med tydelig skiltning.

Tv-overvågningen er lovlig, da de sker på tankstationens område, og der er opsat skiltning herom, jf. afsnit 7 om skiltningskravet.

Eksempel 13:

En virksomhed har en gratis parkeringsplads, som benyttes af virksomhedens ansatte og kunder mv. Virksomheden ønsker at tv-overvåge parkeringspladsen for at forebygge hærværk mod de parkerede biler.

Tv-overvågningen vil være ulovlig, da parkeringspladsen benyttes til almindelig færdsel, og der ikke er tale om en tankstation, et fabriksområde og lignende.

2. Pengeautomater, vekselaautomater og pengetransportbiler

Der kan også foretages tv-overvågning af pengeautomater, vekselaautomater og pengetransportbiler, hvis overvågningen foretages af den, der har rådighed over automaten eller køretøjet.

Overvågningen må kun være rettet mod personer, som befinder sig i umiddelbar nærhed af automaten eller køretøjet.

Det bemærkes, at tv-overvågning inde i en pengetransportbil også er lovlig efter tv-overvågningsloven allerede fordi, der ikke er tale om tv-overvågning af et område, som benyttes til almindelig færdsel.

3. Pengeinstitutter, kasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder, visse engrosvirksomheder samt butikcentre og visse butikker

Egne indgange og facader

Tv-overvågning af egne indgange og facader kan foretages af:

- Pengeinstitutter
- Spillekasinoer
- Hoteller
- Restaurationsvirksomheder
- Engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer til andre virksomheder eller erhvervsdrivende
- Butikcentre og butikker, hvor der foregår detailsalg

Ved "egne indgange" forstås ind- og udgangspartier, bagindgange el.lign.

Ved "facader" forstås ydervægge, ydermure, butiksvinduer el.lign.

Eksempel 14:

En tandklinik, der er bange for at få stjålet klinikkens værdifulde udstyr, vil sætte kameraer op for at overvåge indgange og facader.

Hvis optagelserne lagres, vil tv-overvågningen ikke være lovlig, da tandklinikken ikke er blandt de erhvervsdrivende, som kan foretage tv-overvågning med optagelse af egne indgange og facader mv. Hvis optagelserne derimod ikke lagres, vil overvågningen være lovlig, jf. nærmere nedenfor.

Arealer i umiddelbar tilknytning til egne indgange og facader

De ovenfor nævnte erhvervsdrivende kan desuden foretage tv-overvågning af arealer, som ligger i umiddelbar tilknytning til egne indgange og facader, når tv-overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

For at kunne foretage tv-overvågning af sådanne umiddelbart tilknyttede arealer skal følgende tre betingelser være opfyldt:

1. Tv-overvågningen skal foretages af et pengeinstitut, et spillekasino, et hotel eller en restauration, en engrosvirksomhed, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer til andre virksomheder eller erhvervsdrivende, eller af et butikcenter eller en butik, hvor der foregår detailsalg,
2. de tv-overvågede arealer skal ligge i umiddelbar tilknytning til egne indgange og facader og
3. tv-overvågningen skal være klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Når der foretages tv-overvågning af sådanne tilknyttede arealer, skal den erhvervsdrivende være opmærksom på skiltningsskrevet (beskrives nærmere i afsnit 7). Skiltningsskrevet vil, når der sker tv-overvågning af umiddelbart tilknyttede arealer, typisk være opfyldt, når der ved indgangen eller facaden er angivet, at der sker overvågning af disse områder.

At arealerne skal ligge i "umiddelbar tilknytning" til egne indgange og facader, betyder, at overvågningen normalt kan ske af et område, som strækker sig op til ca. 30 meter fra forretningsstedets egne indgange og facader.

Det kan derfor være lovligt at foretage tv-overvågning af fortovsarealer, der i forhold til de pågældende forretningssteders egne indgange og facader ligger på den modsatte side af en vej eller gågade. Det kan også være lovligt at foretage tv-overvågning foran naboejendomme som f.eks. andre forretningssteder. Om tv-overvågningen er lovlig afhænger af de nærmere omstændigheder og afstanden.

Det er derimod ikke lovligt at foretage tv-overvågning ind i private hjem eller på andre private områder, f.eks. ind i kirker, organisationers bygninger, andre butikker mv.

Tv-overvågningen skal herudover være klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Der må derfor ikke foretages tv-overvågning af tilknyttede arealer for f.eks. at opgøre antallet af personer, der dagligt passerer forbi forretningsstedet.

Den erhvervsdrivende skal foretage en konkret vurdering af, om hensynet til at forebygge og opklare kriminalitet, der har ført til, at forretningsstedet kan tv-overvåge egne indgange og facader, også gør det klart nødvendigt at foretage tv-overvågning af de tilknyttede arealer. Det skal altså være hensynet til kriminalitetsbekæmpelse, som begrundet tv-overvågningen.

Eksempel 15:

En guldsmed har været udsat for flere rambuktyverier og ønsker derfor at foretage tv-overvågning af butikkens indgang og facade, samt en del af den plads der er foran butikken.

Tv-overvågningen vil være lovlig, da det må anses for klart nødvendigt at hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

4. Tv-overvågning uden optagelse af egne indgange, facader og indhegninger mv.

Private kan foretage tv-overvågning af egne indgange, facader, indhegninger eller lignende, hvis billederne ikke bliver optaget/lagret.

Optagelserne må kun vises "live" og bruges til iagttagelse og kan ikke lagres eller gemmes på nogen måde. Dette gælder også, selv om optagelserne kun gemmes i en kort periode.

Eksempel 16:

Som i eksempel 13 er en tandklinik bange for at få stjålet sit værdifulde udstyr og vil derfor sætte kameraer op for at overvåge indgange og facader. der vil ikke ske lagring af optagelserne.

Tv-overvågningen er lovlig. Tandklinikken vil ikke lovligt kunne lagre optagelserne, da de ikke er omfattet af den gruppe erhvervsdrivende, som kan lagre sådanne optagelser, jf. ovenfor.

5. Boligorganisationer og foreninger mv., der efter tilladelse fra politiet overvåger et boligområde og direkte tilknyttede arealer

Boligorganisationer og foreninger mv., der repræsenterer husstandene i et boligområde, kan søge om en tilladelse hos politiet til at foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Der skal foretage en samlet vurdering af forholdene i området og om tv-overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Der skal i den forbindelse bl.a. lægges vægt på oplysninger om karakteren og omfanget af det pågældende boligområdes kriminalitetsproblemer mv.

Er der alene tale om helt enkeltstående eller bagatelagtig kriminalitet, eller er der tale om kriminalitet, som ligger lang tid tilbage, kan der ikke gives tilladelse til tv-overvågning.

Tv-overvågningen vil som udgangspunkt skulle rettes mod »det pågældende boligområde«, dvs. selve området, som boligorganisationen mv. ejer eller har rådighed over - f.eks. (dele af) veje, stier, fortove og andre gangarealer, opholdspladser, parkeringsarealer samt uaflåste porte, kældre og opgange. Derudover kan der gives tilladelse til tv-overvågning af arealer, som ligger i direkte tilknytning til boligområdet, f.eks. en kommunal vej langs et boligkompleks.

For at kunne tv-overvåge et privatejet areal, som ligger i umiddelbar tilknytning til boligområdet, f.eks. en parkeringsplads, en vej eller et stisystem, som tilhører en anden privat person eller virksomhed, skal boligorganisationen mv. have samtykke fra den, der ejer det pågældende areal. Er det pågældende areal statsligt eller kommunalt ejet, er det derimod ikke nødvendigt at indhente et sådant samtykke

Det vil fremgå af politiets tilladelse, hvilke arealer den konkrete tilladelse omfatter. Tilladelsen kan gives for højst 5 år ad gangen.

Tv-overvågningen skal indrettes på en sådan måde, at der i videst muligt omfang tages hensyn til beboernes privatliv, og der må ikke ske tv-overvågning af personer, når de befinder sig i deres eget hjem.

6. Ejere af idrætsanlæg, der efter tilladelse fra politiet overvåger anlæggets indgange, facader, indhegninger mv. og direkte tilknyttede arealer

Ejere af idrætsanlæg kan søge om en tilladelse hos politiet til at foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger mv. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Undtagelsen omfatter ethvert privat idrætsanlæg. Ved privat idrætsanlæg forstås, at anlægget/arenaen navnlig anvendes som ramme om idrætsbegivenheder mv., som er åbne for publikum. Motionscentre, yogastudier, svømmehaller og lignende er derimod ikke omfattet.

Overvågningen skal være væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Det er ikke en betingelse, at der er konkrete oplysninger om, at der planlægges eller i øvrigt er optræk til uroligheder i forbindelse med bestemte kommende begivenheder. Det kan være tilstrækkeligt, at der f.eks. tidligere på idrætsanlægget har været væsentlige problemer med vold, hærværk og uroligheder i forbindelse med arrangementer.

Tilladelse til tv-overvågning kan gives for højst 5 år ad gangen.

7. Tv-overvågning efter særlig tilladelse fra politiet for at imødegå en sikkerhedstrussel

Politiet kan i særlige tilfælde give private tilladelse til at foretage tv-overvågning, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel.

Det er kun i særlige tilfælde, at en tilladelse kan gives. Der kan ikke gives tilladelse til etablering af tv-overvågning til generelt kriminalitetsbekæmpende formål. Derudover kan der kun gives tilladelse, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel. Der skal være tale om aktuelle og målrettede sikkerhedstrusler.

Det afgørende er, at politiet ud fra en samlet politifaglig vurdering mener, at tv-overvågningen er nødvendig for at imødegå en sådan aktuell og målrettet sikkerhedstrussel. Det kunne f.eks.

være en situation, hvor der foreligger en konkret terrortrussel rettet mod religiøse bygninger eller opholdssteder, hvis politiet vurderer, at tv-overvågning er nødvendig for at imødegå truslen.

Hvis man får tilladelse til at foretage sådan tv-overvågning, må optagelserne kun videregives til politiet, herunder Politiets Efterretningstjeneste (PET).

Tilladelse til tv-overvågning kan gives for højst 5 år ad gangen.

3.2 Registrering af tv-overvågningskameraer

Virksomheder der foretager tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel – det område, der er omfattet af forbuddet i lovens § 1 – skal inden for rimelig tid registrere sig i politiets register over tv-overvågningskameraer (POLCAM).

Registreringen i POLCAM skal ske i umiddelbar forlængelse af opsætningen af overvågningen og normalt inden for 2 uger. Når registreringen er sket, skal væsentlige ændringer i tv-overvågningen registreres inden for rimelig tid.

Tv-overvågningen skal først registreres, når overvågningen er i drift og i stand til at filme.

Oplysningerne, der skal registreres, er: Aktørens navn og adresse. Der skal kun foretages én registrering pr. aktør.

Registrering kan ske på politiets hjemmeside, hvor der er yderligere vejledning herom.

4. Hvad gælder for lydoptagelse?

Tv-overvågningsloven regulerer ikke, om der må ske aflytning eller lydoptagelse i forbindelse med tv-overvågning. Dog gælder reglerne om opbevaring og videregivelse af optagelser i tv-overvågningsloven også for lyden, jf. tv-overvågningslovens § 4 c og afsnit 5 og 6.

Straffelovens § 263 forbyder bl.a. hemmelig aflytning eller optagelse af samtaler mellem andre. Forbuddet gælder overalt og altså også f.eks. på områder, som benyttes til almindelig færdsel (vej, sti, plads mv.), i butikker og befordringsmidler mv., på kontorer og arbejdspladser og i private hjem.

Bestemmelsen kriminaliserer hemmelig aflytning eller optagelse ved hjælp af et apparat. At en aflytning eller optagelse er hemmelig vil sige, at den eller de personer, hvis udtalelser, samtaler eller forhandlinger aflyttes eller optages, ikke er bekendt med aflytningen eller optagelsen.

Hvis det er i strid med straffeloven at optage lyd, er det heller ikke lovligt efter databeskyttelsesreglerne. Dette følger af princippet om lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed i databeskyttelsesforordningens artikel 5.

Tv-overvågning med lyd er således ikke altid forbudt i henhold til straffeloven. Dette betyder imidlertid ikke i sig selv, at en sådan optagelse af lyd vil være lovligt i henhold til databeskyttelsesreglerne. Det vil kun være tilfældet, hvis der er et behandlingsgrundlag.

Optagelse med lyd skal desuden være relevant og nødvendig i forhold til formålet med optagelsen. Man skal derfor overveje, om formålet kan opnås med mindre indgribende midler, herunder ved at tv-overvåge uden lyd.

Eksempel 17:

En guldsmed foretager tv-overvågning med lydoptagelse. Guldsmeden har oplyst de ansatte om, at der foretages tv-overvågning og har opsat skiltning ved indgangen til forretningen, men har hverken gjort de ansatte eller kunder opmærksom på, at overvågningen også inkluderer lydoptagelse.

I dette tilfælde vil tv-overvågningen være ulovlig, allerede fordi optagelsen af lyd vil være i strid med straffeloven.

Eksempel 18:

En virksomhed har opsat tv-overvågning i virksomhedens baglokale i kriminalitetsforebyggendeøjemed, da virksomheden har oplevet flere tilfælde af indbrud. Tv-overvågningen indebærer optagelse af lyd.

Årsagen til virksomhedens valg af tv-overvågning med lydoptagelse bundede i det indhentede tilbud på overvågningsudstyr.

Virksomheden har oplyst de ansatte om tv-overvågningen, herunder optagelsen af lyd, i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 14.

Lydoptagelsen i forbindelse med tv-overvågningen er ikke i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne, da virksomheden ikke har godtgjort et sagligt formål med lydoptagelsen.

Hvis du vil vide mere

Hvis du har spørgsmål om straffelovens forbud mod hemmelig aflytning, skal du rette henvendelse til politiet.

Har du spørgsmål om tv-overvågningslovens regler om opbevaring og videregivelse af lydoptagelser, eller om lovligheden af lydoptagelse efter databeskyttelsesreglerne, kan du kontakte Datatilsynet.

5. Hvornår må tv-overvågningsoptagelser videregives?

Mulighederne for at videregive optagelser fra tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed er reguleret af tv-overvågningslovens § 4 c.

Efter tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 1, må man kun videregive billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, hvis:

1. den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke,
2. videregivelsen følger af lov, eller
3. videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed

”Billed- og lydoptagelser” omfatter såvel stillbilleder fra tv-overvågning som levende billeder med eller uden tilhørende optagelse af lyd.

Tv-overvågning i ”kriminalitetsforebyggende øjemed” omfatter tv-overvågning, som foretages med henblik på at forebygge kriminalitet, sikre tryghed for personer, der befinder sig i et givent område, samt sikring af bevismateriale og oplysninger til brug for politiets efterforskning i tilfælde af kriminalitet.

Man skal som dataansvarlig være opmærksom på, at det også er videregivelse, hvis man lader andre gennemse tv-overvågningsoptagelser.

Er tv-overvågning ikke opsat i kriminalitetsforebyggende øjemed, er det ikke tv-overvågningslovens § 4 c, som regulerer adgangen til at videregive optagelser, men de almindelige databeskyttelsesretlige regler. Videregivelse af optagelser kræver i så fald, at man kan identificere et behandlingsgrundlag (hjemmel) i databeskyttelsesforordningen eller databeskyttelsesloven.

Eksempel 19:

En butik bliver kontaktet af en kunde, som fortæller, at han har tabt sin pung, da han handlede i butikken dagen før. Kunden ønsker at se optagelserne igennem for at finde ud af, hvem der har taget den tabte pung.

Butiksmedarbejderen tager kunden med ud i baglokalet, hvor de sammen ser optagelserne igennem. Da de finder optagelsen med den person, der har taget pungen, beder kunden om at få en kopi af optagelsen udleveret til brug for sin anmeldelse til politiet.

Både forevisning af optagelsen og udlevering af optagelsen vil være i strid med tv-overvågningslovens § 4 c, da der i begge tilfælde sker en videregivelse af personoplysninger (om de personer der er på optagelserne).

Hvis optagelsen skal bruges af politiet i forbindelse med efterforskning af tyveriet af pungen, må butikken kun udlevere den til politiet.

Hvis man som dataansvarlig baserer videregivelsen på samtykke (§ 4 c, stk. 1, nr. 1), skal de generelle gyldighedskrav til den registreredes samtykke, som fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 11 og artikel 7, være opfyldt. Det indebærer, at samtykket for at være gyldigt, skal være frivilligt, specifikt, informeret og utvetydigt. Det betyder bl.a. at et samtykke

ikke kan afgives stiltiende, og at der ikke må være tilknyttet (unødvendige) negative konsekvenser ved ikke at afgive samtykket.

Der skal desuden indhentes samtykke fra samtlige personer, som fremgår af optagelsen. Fremgår der flere personer af optagelsen, vil det derfor være nødvendigt at indhente et udtrykkeligt samtykke fra dem alle. Er det ikke muligt at indhente samtykke fra alle personer, må man enten indskrænke videregivelsen til den del af optagelsen, hvor de personer, som har givet samtykke, fremgår, eller foretage anonymisering af den eller de personer, der ikke har givet samtykke.

Videregivelse som følge af lov (§ 4 c, stk. 1, nr. 2) forudsætter, at det med en vis klarhed og præcision fremgår af en lovregel, at videregivelse af tv-overvågningsoptagelser kan finde sted. Det kan f.eks. være en tilsynsmyndighed, som i henhold til sit lovgrundlag kan kræve enhver oplysning, der er af betydning for tilsynsmyndighedens virksomhed.

Videregivelse til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed (§ 4 c, stk. 1, nr. 3) indebærer, at optagelser fra tv-overvågning kan videregives med henblik på, at de pågældende optagelser – og personoplysningerne indeholdt heri – kan indgå i en politimæssig efterforskning.

Man skal være opmærksom på, at overtrædelse af tv-overvågningslovens § 4 c kan straffes med bøde eller fængsel. Der er flere eksempler på, at virksomheder er blevet idømt bøder ved domstolene for at have videregivet tv-overvågningsoptagelser i strid med § 4 c.

Det vil ikke være lovligt at videregive eller offentliggøre billeder fra tv-overvågning optaget i kriminalitetsforebyggende øjemed på f.eks. sociale medier eller hjemmeside (medmindre man har samtykke fra de personer, der indgår på optagelsen).

Eksempel 20:

En forretning er træt af, at forretningen bliver ved med at blive udsat for tyveri af varer. Forretningen tager derfor et billede fra tv-overvågningsoptagelserne af de formodede tyve og lægger billedet op på forretningens Facebook-side med en medfølgende tekst om, at de pågældende "glemte" at betale for varerne.

Forretningens videregivelse er ulovlig, da den ikke opfylder nogle af betingelserne i tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 1.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15 også gælder i forhold til personoplysninger i tv-overvågningsoptagelser optaget i kriminalitetsforebyggende øjemed. Man kan derfor ikke afvise en indsigtsanmodning fra en registreret med henvisning til, at man kun må videregive tv-overvågningsoptagelser til politiet.

For mere om, hvordan man som dataansvarlig skal håndtere anmodninger om indsigt i tv-overvågningsoptagelser, henvises til afsnit 8.

Videregivelse til andre erhvervsdrivende

Erhvervsdrivende har mulighed for at videregive billed- og lydoptagelser, som er optaget gennem tv-overvågning, internt i organisationen eller til andre erhvervsdrivende i kriminalitetsforebyggende øjemed, hvis følgende betingelser er opfyldt⁸:

1. optagelserne viser personer, som formodes at have begået eller forsøgt at begå en eller flere berigelsesforbrydelser el.lign. af ikke bagatelagtig karakter mod den erhvervsdrivende,

⁸ Tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 2.

2. den eller de formodede gerningspersoner senest samme dag er anmeldt til politiet af den erhvervsdrivende for at have begået den pågældende forbrydelse,
3. der er konkrete grunde til at tro, at den eller de formodede gerningspersoner vil begå ligeartet kriminalitet som nævnt i nr. 1 mod den kreds af erhvervsdrivende, som optagelserne videregives til, og
4. videregivelsen sker i et lukket system inden for den erhvervsdrivendes egen organisation eller en erhvervsorganisation, erhvervssammenslutning el.lign., hvor vurderingen af, om optagelserne kan videregives i systemet, foretages af en eller flere kvalificerede fagpersoner, og hvor det sikres, at optagelserne kun kan tilgås af et begrænset antal autoriserede personer hos de relevante erhvervsdrivende og den systemansvarlige.

Forinden iværksættelse af videregivelse til andre erhvervsdrivende i et system som nævnt i nr. 4, skal den systemansvarlige indhente tilladelse fra Datatilsynet, som kan fastsætte vilkår for tilladelsen.

På Datatilsynets hjemmeside kan man læse nærmere om de vilkår, som tilsynet har stillet i forbindelse med en tilladelse til deling af tv-overvågningsoptagelser mellem erhvervsdrivende⁹.

Hvis du vil vide mere

Hvis du vil vide mere om videregivelse af optagelser fra tv-overvågning, kan du kontakte Datatilsynet, som fører tilsyn med overholdelsen af tv-overvågningslovens § 4 c og de databeskyttelsesretlige regler.

⁹ [Tilladelse til at iværksætte videregivelse af optagelser fra tv-overvågning \(tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 3\) \(datatilsynet.dk\)](https://datatilsynet.dk)

6. Hvor længe må optagelserne gemmes?

Billed- og lydoptagelser fra tv-overvågning optaget i kriminalitetsforebyggende formål skal slettes senest 30 dage efter, at de er optaget, jf. tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4.

Det er ikke et krav, at optagelserne opbevares i 30 dage, og optagelserne skal derfor slettes før, hvis man ikke har et reelt behov for at opbevare optagelserne i 30 dage, jf. opbevaringsbegrænsningsprincippet i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra e.

Efter tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5, kan optagelser opbevares i længere tid end 30 dage, hvis fortsat opbevaring af optagelserne er nødvendig af hensyn til en indgivet anmeldelse af et strafbart forhold eller den dataansvarliges behandling af en konkret tvist, f.eks. hvis en arbejdsgiver indleder en bortvisningssag på grundlag af optagelser fra tv-overvågning.

Eksempel 21:

En kunde falder over en kasse i gangarealet i et supermarked og kommer slemt til skade. Ulykken bliver fanget af supermarkedets tv-overvågningskamera. Kunden anlægger efterfølgende en erstatningssag mod supermarkedet.

Supermarkedet kan opbevare optagelserne af faldet i længere tid end 30 dage, idet optagelserne kan få bevismæssig betydning ved afgørelsen af, om kundens erstatningskrav er berettiget.

Er længere opbevaring nødvendig af hensyn til en konkret tvist, skal man inden for den oprindelige frist på 30 dage underrette den, som tvisten vedrører, om den fortsatte opbevaring, og man skal på anmodning udlevere en kopi af optagelsen til den pågældende.

Man skal i den forbindelse være opmærksom på, at bestemmelsen i § 4 c, stk. 5, giver adgang til at opbevare oplysninger om den, som tvisten vedrører, men derimod ikke til opbevaring af optagelser af andre personer, som ikke har relation til den pågældende tvist. Opbevaring af såkaldt "overskudsinformation" skal man som dataansvarlig undgå ved i videst muligt omfang at anonymisere de pågældende oplysninger.

Hvis optagelserne ikke er sket til kriminalitetsforebyggende formål, men f.eks. er foretaget for at overvåge tekniske installationer eller lignende, gælder kravet om sletning efter 30 dage ikke. I denne situation skal optagelserne slettes, når der ikke længere er et sagligt behov for at opbevare dem efter de almindelige databeskyttelsesretlige regler.

Hvis du vil vide mere

Hvis du vil vide mere om opbevaring af optagelser fra tv-overvågning, kan du kontakte Datatilsynet, som fører tilsyn med overholdelsen af tv-overvågningslovens § 4 c og de databeskyttelsesretlige regler.

7. Skiltning og oplysningspligt

Når man som virksomhed foretager tv-overvågning, har man som udgangspunkt pligt til at oplyse dem, der bliver tv-overvåget, om overvågningen. Det følger af artikel 14 i databeskyttelsesforordningen.

Herudover gælder der også et særligt krav til opsætning af skiltning om tv-overvågning efter tv-overvågningsloven, hvis man foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser.

7.1 Skiltning

Når man foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, skal der ved skiltning eller på anden tydelig måde oplyses herom, jf. tv-overvågningslovens § 3.

For private gælder dette dog ikke ved tv-overvågning af pengetransportbiler eller tv-overvågning, der ikke er forbundet med optagelse af billeder på videobånd, film eller lignende, der foretages som led i overvågning af egne indgange, facader, indhegning eller lignende.

Skiltningskravet findes for at skabe åbenhed om overvågningen, så man kan tage højde herfor, hvis man befinder sig på et område, hvor der tv-overvåges.

Uanset at der oplyses om tv-overvågning efter reglerne i tv-overvågningsloven, gælder den generelle oplysningspligt efter databeskyttelsesforordningens artikel 14. Se nærmere herom nedenfor.

7.1.1 Almindelig adgang og arbejdspladser

Skiltningskravet gælder, når der foretages tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang eller af arbejdspladser. Denne afgrænsning går altså videre end det generelle forbud mod tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel.

"Steder" afgrænses i overensstemmelse med ordensbekendtgørelsens § 2 og omfatter eksempelvis offentligt tilgængelige parker, jernbane- og rutebilstationer, porte, offentlige toiletter, offentlige befordringsmidler, herunder taxier, forlystelsessteder samt i åbningstiden butikker, butikcentre og offentlige kontorer.

Ved "arbejdsplads" forstås steder eller lokaler, hvor en person udfører sit arbejde, og hvortil der ikke er almindelig adgang. Det omfatter f.eks. fælleskontorer, frokoststuer, gangarealer og lignende områder "bag skranken".

Tv-overvågningsloven regulerer ikke, om det ellers er lovligt at tv-overvåge på arbejdspladser. Ansættelsesretlige regler og principper om arbejdsgiverens overvågning af ansatte skal overholdes. For nærmere om tv-overvågning af ansatte efter databeskyttelsesreglerne henvises til afsnit 9 og Datatilsynets vejledning om databeskyttelse i ansættelsesforhold¹⁰.

Private hjem kan også være en arbejdsplads, hvis en person som led i et ansættelsesforhold og mod vederlag fast eller mere regelmæssigt udfører arbejde af en vis tidsmæssig udstrækning i et privat hjem, f.eks. en hjemmehjælper, en hjemmesygeplejerske eller en hushjælp. Det gælder ikke, hvis der er tale om enkeltstående besøg.

¹⁰ [Vejledning om databeskyttelse i ansættelsesforhold \(datatilsynet.dk\)](#)

Eksempel 22:

En person A beslutter sig for at sætte tv-overvågning op i sin stue og sit soveværelse, da borgeren er bange for indbrud og tyveri. A får dagligt besøg af hjemmeplejen.

A's private hjem anses i dette tilfælde for en arbejdsplads, da hjemmehjælperen kommer fast dagligt for at udføre sit arbejde. A skal derfor enten ved skiltning eller på anden tydelig måde oplyse om tv-overvågningen.

Eksempel 23:

En person B har netop indkøbt et nyt stort tv, som har været meget dyrt. Da der har været mange indbrud i nabolaget den seneste tid, vælger B at sætte tv-overvågning op inde i stuen. Der er ikke andre end B og hans familie, som har fast gang i stuen. To uger efter B har sat tv-overvågningen op, kommer der en håndværker for at reparere en radiator i stuen. Det tager en halv time.

Der er ikke tale om en arbejdsplads, og B skal dermed ikke skilte eller på anden måde give oplysning om tv-overvågningen, da håndværkeren ikke fast eller regelmæssig udfører arbejde hos B.

7.1.2 Skiltning eller anden tydelig måde

Den, der tv-overvåger, skal ved skiltning eller på anden tydelig måde give oplysninger om, at der sker tv-overvågning. Det skal altså stå klart for den person, som opholder sig på området, at der tv-overvåges, så vedkommende kan indrette sig herefter.

Hvor mange skilte, der skal opsættes, må afgøres konkret og vil navnlig afhænge af lokalets størrelse og indretning. Er der tale om et mindre lokale, vil skiltning på indgangsdøren i almindelighed være tilstrækkelig. Ved større lokaler kan det være nødvendigt at placere flere skilte forskellige steder i lokalet.

Der kan også oplyses om tv-overvågning "på anden tydelig måde". På arbejdspladser vil dette eksempelvis kunne ske ved, at hver enkelt medarbejder skriftligt underrettes om, i hvilke lokaler der foretages tv-overvågning. Dette gælder, selv om andre (f.eks. publikum) får adgang til et tv-overvåget lokale, hvortil der ikke er almindelig adgang.

Skiltning er eksempelvis heller ikke nødvendig, hvis selve apparaturet ved sit udseende eller placering giver lige så tydelig besked om, at der overvåges.

7.2 Oplysningspligt

Oplysningspligt i forbindelse med tv-overvågning skal ske i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 14¹¹.

Artikel 14 oplister, hvilke oplysninger man som dataansvarlig har pligt til at give den registrerede. Man skal bl.a. oplyse om identitet og kontaktoplysninger på den dataansvarlige, formålene med behandlingen, kategorier af personoplysninger, der behandles, eventuelle modtagere af oplysningerne, og hvor længe oplysningerne opbevares.

¹¹ Se tv-overvågningslovens § 3 b.

For at iagttage sin oplysningspligt er det vigtigt, at man *giver* oplysningerne til den registrerede. Man har derfor pligt til at tage aktive skridt til at give oplysningerne, og det er som udgangspunkt ikke tilstrækkeligt at have oplysningerne liggende på en hjemmeside, som den registrerede selv skal finde. Man bør iagttage oplysningspligten ved *skriftligt* at give den registrerede de oplysninger, som den registrerede har krav på at modtage. På denne måde vil man som dataansvarlig også bedst kunne dokumentere, at man har iagttaget sin oplysningspligt.

Oplysningerne skal i øvrigt gives på en tydelig, kortfattet og letforståelig måde.

Oplysningerne skal gives inden for en rimelig frist efter indsamlingen af personoplysningerne, men senest inden for en måned efter indsamlingen¹². Man skal som udgangspunkt kun opfylde oplysningspligten én gang (også ved løbende indsamlinger), medmindre oplysningerne på et senere tidspunkt skal behandles til andre formål end det, som oplysningerne oprindeligt blev indsamlet til¹³.

7.2.1 Undtagelser fra oplysningspligten

Uforholdsmæssig stor indsats

I databeskyttelsesforordningens artikel 14 og databeskyttelseslovens § 22 findes en række undtagelser til oplysningspligten. Kun hvis en eller flere af undtagelserne gør sig gældende, kan man som dataansvarlig undlade at opfylde oplysningspligten.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra b, kan man undlade at give oplysningspligt, hvis det er umuligt eller vil kræve en uforholdsmæssig stor indsats at give den.

Undtagelsen er særlig relevant i forbindelse med indsamling af personoplysninger gennem tv-overvågning, da der ofte sker indsamling af oplysninger om et meget stort antal registrerede, hvis identitet ikke er den dataansvarlige nærmere bekendt. Undtagelsen kan ikke bruges som en generel undtagelse ved tv-overvågning, da det ikke anses for uforholdsmæssigt vanskeligt at iagttage oplysningspligten ved f.eks. tv-overvågning af medarbejdere eller steder, hvor man kender identiteten på de personer, som tv-overvåges, f.eks. ansatte i et eksternt rengøringsfirma, som har deres faste gang i virksomhedens lokaler.

Eksempel 24:

En dataansvarlig foretager tv-overvågning i sin virksomhed af gæster, kunder og besøgende, som denne ikke har kontaktoplysninger på.

Den dataansvarlige kan undlade at opfylde oplysningspligten med henvisning til undtagelsen i databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra b.

Hvis man har vurderet, at det vil kræve en uforholdsmæssig stor indsats at give oplysningspligt, skal man som dataansvarlig træffe passende foranstaltninger til alligevel at beskytte den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder samt legitime interesser. Det kan man eksempelvis imødekomme ved at gøre oplysningerne, der skal gives i medfør af artikel 14, offentligt tilgængelige. Oplysningerne kan f.eks. gøres offentligt tilgængelige i et fysisk informationskriv, som ligger tilgængeligt på stedet, hvor tv-overvågningen foretages, eller i en informationsstekst, der fremgår af den dataansvarliges hjemmeside.

¹² Se Datatilsynets *Vejledning om de registreredes rettigheder*, afsnit 3.3.2 for en beskrivelse af hvilke momenter, der kan lægges vægt på ved vurderingen af, hvad der anses for *så tidligt som muligt*

¹³ Se Datatilsynets *Vejledning om de registreredes rettigheder*, afsnit 3.6 om fornyet oplysningspligt ved behandlinger til nye formål

Afgørende hensyn til private eller offentlige interesser

Man kan herudover undlade at give oplysninger til den registrerede, hvis den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne må vige for afgørende hensyn til enten private interesser (databeskyttelseslovens § 22, stk. 1), herunder hensynet til den pågældende selv, eller offentlige interesser (databeskyttelseslovens § 22, stk. 2).

Afgørende hensyn til offentlige interesser kan eksempelvis være hensynet til statens sikkerhed, forsvaret, den offentlige sikkerhed og forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger.

Undtagelsen kan kun anvendes på baggrund af en konkret vurdering, og såfremt der er nærliggende fare for, at de private eller offentlige interesser vil lide skade af væsentlig betydning.

Hvis du vil vide mere

Hvis du vil vide mere om skiltningsskrevet efter tv-overvågningsloven, skal du rette henvendelse til politiet.

Hvis du vil vide mere om reglerne om oplysningspligt, kan du læse mere i Datatilsynets vejledning om registreredes rettigheder.

Har du spørgsmål om oplysningspligten, kan du rette henvendelse til Datatilsynet.

8. Ret til indsigt i tv-overvågningsoptagelser

Retten til indsigt følger af databeskyttelsesforordningens artikel 15 og indebærer, at den registrerede har ret til at få den dataansvarliges bekræftelse på, om personlysninger vedrørende den pågældende behandles, og i givet fald adgang til personoplysningerne og information om behandlingen¹⁴.

Det følger endvidere af databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 3, at den dataansvarlige skal udlevere en kopi af de personoplysninger, der behandles. Retten til at modtage en kopi må ikke krænke andres rettigheder eller frihedsrettigheder, jf. artikel 15, stk. 4.

8.1 Udlevering af kopi

Registrerede, som anmoder om indsigt, skal således modtage en kopi af de oplysninger, der behandles om den pågældende selv. Behandles personoplysninger som led i tv-overvågning, vil registrerede derfor – i forbindelse med besvarelsen af en indsigtsanmodning – som udgangspunkt skulle modtage en kopi af de videooptagelser (inkl. evt. optagelse af lyd), hvoraf den registrerede fremgår.

Når en dataansvarlig modtager en anmodning om indsigt i eksisterende tv-overvågningsoptagelser fra en registreret, skal den dataansvarlige sørge for at fremfinde og eventuelt kopiere optagelserne af den pågældende person, inden optagelserne slettes i automatiske sletterutiner.

Fremgår andre registrerede af optagelserne, skal der tages hensyn til disse, bl.a. fordi den registrerede, der anmoder om indsigt, kun har ret til at få udleveret oplysninger om sig selv. Det indebærer i forhold til tv-overvågningsoptagelser, at det kun er de dele af en tv-overvågningsoptagelse, hvoraf den registrerede som anmoder om indsigt fremgår, som skal udleveres. Det kan derfor være nødvendigt at opsplitte optagelserne i mindre sekvenser, der kan udleveres.

Hvis der af optagelserne fremgår andre personer, skal disse personer sløres eller på anden måde fjernes, f.eks. ved brug af billedredigeringsværktøjer, førend indsigtsanmodningen kan imødekommes. Dataansvarlige skal derfor implementere tekniske foranstaltninger – som f.eks. lyd- og/eller billedredigeringsværktøjer, der muliggør eksempelvis ”masking” og/eller ”scrambling” – for at kunne imødekomme en indsigtsanmodning¹⁵.

Er den registrerede på billederne placeret på en måde, hvor sløringen/overdækningen af en anden person også vil dække den registrerede, er det ikke muligt at give indsigt i disse billedsekvenser.

En dataansvarlig vil kun undtagelsesvis kunne besvare en indsigtsanmodning i tv-overvågningsoptagelser ved at udlevere stillbilleder. Udlevering af stillbilleder kan således ikke benyttes som et alternativ til at udlevere optagelser, hvis det reelt er muligt at udlevere en video af optagelserne. Stillbilleder fra tv-overvågningsoptagelser kan derfor som det klare udgangspunkt kun benyttes i tilfælde, hvor alternativet vil være at afvise en indsigtsanmodning.

¹⁴ Se Datatilsynets *Vejledning om de registreredes rettigheder*, afsnit 5 om retten til indsigt.

¹⁵ EDPB's Retningslinjer 3/2019 om brug af videoudstyr til behandling af personoplysninger, version 2.0., vedtaget den 29. januar 2020, pkt. 94.

Eksempel 25:

En større gruppe personer er samlet på et tv-overvåget område. Der opstår tumult mellem de tilstedeværende personer. En person retter efterfølgende henvendelse til den dataansvarlige og anmoder om indsigt i optagelser fra tv-overvågningen, hvor den pågældende person fremgår.

Det er ikke muligt for den dataansvarlige at sløre de omkringstående personer på hele optagelsen tilstrækkeligt uden samtidig at sløre/fjerne oplysninger om den registrerede selv. Den dataansvarlige lykkes imidlertid med på enkelte stillbilleder at sløre de omkringværende personer tilstrækkeligt og på en sådan måde, at den registrerede kan få udleveret oplysninger om sig selv.

Den dataansvarlige kan i dette tilfælde give indsigt gennem stillbilleder. Dette skyldes, at det ikke vil være muligt for den dataansvarlige at udlevere hele optagelsen uden samtidig at krænke andres rettigheder eller frihedsrettigheder. Det er således et spørgsmål om slet ikke at give indsigt eller at give indsigt i stillbillederne. Der vil altid skulle gives indsigt i så meget som muligt inden for lovens rammer.

8.2 Åbenbart grundløse eller overdrevne anmodninger

Ved anmodninger om indsigt i tv-overvågningsoptagelser vil det ofte være berettiget, hvis den dataansvarlige anmoder den person, der ønsker indsigt, om at hjælpe med at finde frem til de optagelser, hvor den pågældende optræder. Det kan f.eks. være ved at oplyse tid, sted og et eventuelt billede af den registrerede, så det er muligt at identificere vedkommende på tv-overvågningsoptagelserne. Hvis den registrerede ikke ønsker at hjælpe, skal anmodningen fortsat imødekommes i det omfang, det kan lade sig gøre. Der kan i den sammenhæng henvises til databeskyttelsesforordningens artikel 12, stk. 5, om åbenbart grundløse eller overdrevne anmodninger.

I særlige tilfælde kan man således afvise en anmodning fra en registreret eller opkræve et rimeligt gebyr for besvarelse af anmodningen, hvis anmodningen er åbenbart grundløs eller overdreven, især fordi den gentages. Det er den dataansvarlige, der har bevisbyrden for, at en anmodning fra en registreret er åbenbart grundløs eller overdreven. Inden en anmodning afvises eller et gebyr for besvarelse opkræves, skal man således kunne dokumentere, at anmodningen er åbenbar grundløs eller overdreven.

Eksempel 26:

En kunde anmoder om indsigt i alle optagelser om den pågældende fra et stort butikscenter, som dagligt har mange gæster. Med henblik på at besvare indsigtsanmodningen beder butikscentret kunden om en præcisering af tid og sted, hvor kunden har været i centret.

Kunden ønsker ikke at oplyse om ovenstående.

Uden en nærmere præcisering af tid og sted vil behandlingen af indsigtsanmodningen gøre det nødvendigt, at centret sidder og gennemser al tv-overvågningsmateriale fra de seneste 30 dage. Butikscentret kan derfor anvende undtagelsen om overdreven anmodning.

Eksempel 27:

En butik, der foretager tv-overvågning af butikkens lokaler, modtager gentagne indsigtsanmodninger fra en kunde. Kunden anmoder om indsigt i butikkens tv-overvågning, hver gang hun har handlet i butikken, ca. en gang ugentligt.

Efter butikken de to første gange har imødekommet indsigtsanmodningen, afviser butikken dette den tredje gang med henvisning til, at anmodningen er gentagen. Butikken skal huske at begrunde afslaget over for kunden.

8.3 Undtagelser fra indsigtsretten

Der gælder visse undtagelser til retten til indsigt. Udover databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 4, som er omtalt ovenfor, gælder retten til indsigt ikke, hvis den registreredes interesse i oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private interesser, herunder hensynet til den registrerede selv, jf. databeskyttelseslovens § 22, stk. 1.

Endvidere fremgår det af databeskyttelseslovens § 22, stk. 2, at undtagelse fra bl.a. indsigtsretten tillige kan gøres, hvis den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til offentlige interesser, herunder navnlig til:

1. statens sikkerhed,
2. forsvaret,
3. den offentlige sikkerhed,
4. forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed,
5. andre vigtige målsætninger i forbindelse med beskyttelse af Den Europæiske Unions eller en medlemsstats generelle samfundsinteresser, navnlig Den Europæiske Unions eller en medlemsstats væsentlige økonomiske eller finansielle interesser, herunder valuta-, budget- og skatteanliggender, folkesundhed og social sikkerhed,
6. beskyttelse af retsvæsenets uafhængighed og retssager,
7. forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning i forbindelse med brud på etiske regler for lovregulerede erhverv,
8. kontrol-, tilsyns- eller reguleringsfunktioner, herunder opgaver af midlertidig karakter, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse i de tilfælde, der er omhandlet i nr. 1-5 og 7,
9. beskyttelse af den registreredes eller andres rettigheder og frihedsrettigheder og
10. håndhævelse af civilretlige krav.

Undtagelsen gælder kun de oplysninger, der konkret bør undtages af afgørende hensyn til private eller offentlige interesser.

Begrænsninger i retten til indsigt kan alene foretages ud fra en konkret vurdering af de oplysninger, der foreligger på tidspunktet for modtagelsen af en indsigtsanmodning. Ved modtagelse af en indsigtsanmodning er man som dataansvarlig derfor forpligtet til at foretage en konkret vurdering af den registreredes interesse i at modtage oplysningerne over for de afgørende hensyn, som eventuelt kan begrunde, at indsigtsanmodningen ikke imødekommes. Man bør således være særlig opmærksom i tilfælde, hvor den registrerede anfører en særlig (og legitim) begrundelse for indsigtsanmodningen.

Eksempel 28:

En person anmoder om indsigt i optagelser fra tv-overvågning hos et metroselskab i det tidsrum, hvor den pågældende har rejst med metroen. Den pågældende har ikke anført en særlig begrundelse for interessen i at få indsigt i optagelserne, eksempelvis at (dele af) optagelserne skulle vise et forhold af særlig betydning for vedkommende, f.eks. en faldulykke, en slåskamp eller lignende.

Metroselskabet vurderer, at der ved at meddele indsigt i tv-overvågningen på det pågældende område er en reel risiko for at kompromittere sikkerheden i metroen, idet indsigt i tv-overvågningsoptagelserne vil kunne afsløre placeringen af kameraerne og eventuelle blinde vinkler.

Metroselskabet kan af sikkerhedsmæssige hensyn give afslag på indsigt i optagelserne efter databeskyttelseslovens § 22, stk. 2, nr. 3 og 4.

8.4 Tidsfrist

Modtager man som dataansvarlig en anmodning om indsigt i tv-overvågningsoptagelser, skal man uden unødigt forsinkelse og senest en måned efter modtagelsen give den registrerede oplysning om foranstaltninger, der træffes på baggrund af anmodningen.

Hvis anmodningen er kompliceret kan fristen forlænges med yderligere to måneder. I sådanne tilfælde skal man senest en måned efter modtagelsen af anmodningen gøre den registrerede opmærksom på den forlængede sagsbehandlingstid og give en begrundelse for forsinkelsen.

Tidsfristerne gælder uanset, om man helt eller delvis imødekommer anmodningen eller helt afviser anmodningen.

8.5 Registreredes rettigheder i øvrigt

Databeskyttelsesreglerne indeholder en række yderligere rettigheder, som det er vigtigt at være opmærksom på, når man som virksomhed foretager tv-overvågning, herunder retten til sletning og retten til indsigt.

Retten til sletning og retten til indsigt indebærer, at en registreret – med en række undtagelser – har ret til at få slettet oplysninger om sig selv eller gøre indsigt mod en ellers lovlig behandling af oplysninger om den pågældende.

Fælles for rettighederne er, at de (ligesom indsigtretten) først skal iagttages efter anmodning fra den registrerede – det vil sige, hvis den registrerede retter henvendelse og gør en af rettighederne gældende¹⁶.

Det er vigtigt at uddanne og instruere sine ansatte i håndteringen af anmodninger fra de registrerede. Det kan være en fordel at udarbejde klare procedurer for, hvordan iagttagelsen af reglerne i praksis håndteres. Det kan også være en fordel at udarbejde skabeloner eller lignende, som kan benyttes til f.eks. opfyldelse af oplysningspligten eller besvarelse af en anmodning om indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15¹⁷.

Man kan læse mere om registreredes rettigheder generelt i Datatilsynets vejledning om registrerede rettigheder.

¹⁶ Man skal som dataansvarlig dog være opmærksom på, at retten til at få slettet oplysninger ikke ændrer ved, at man som dataansvarlig også *af egen drift* er forpligtet til at slette personoplysninger, når det ikke længere er nødvendigt at have dem af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne behandles, jf. princippet om opbevaringsbegrænsning i databeskyttelseslovens artikel 5, stk. 1, litra e. Man skal som dataansvarlig desuden iagttage opbevaringsbegrænsningen i tv-overvågningslovens § 4 c – læs mere herom under denne vejlednings afsnit 6.

¹⁷ Se Datatilsynets skabeloner i forhold til oplysningspligt og indsigt, som kan findes på Datatilsynets hjemmeside via linket: <https://www.datatilsynet.dk/hvad-siger-reglerne/vejledning>

Hvis du vil vide mere

Hvis du vil vide mere om de registreredes rettigheder, herunder retten til indsigt, kan du læse mere i Datatilsynets vejledning om de registreredes rettigheder.

Har du spørgsmål om indsigt i tv-overvågningsoptagelser, kan du rette henvendelse til Datatilsynet.

9. TV-overvågning af ansatte

Tv-overvågningsloven indeholder ingen regler om, hvornår en arbejdsgiver er berettiget til at iværksætte tv-overvågning på en arbejdsplads. Etablering af tv-overvågning på arbejdspladser skal derfor vurderes efter databeskyttelsesreglerne og i nogle tilfælde arbejdsretlige principper.

Det betyder, at man som arbejdsgiver skal identificere en hjemmel til behandlingen i databeskyttelsesreglernes almindelige behandlingsbetingelser, hvis man som arbejdsgiver ønsker at benytte tv-overvågning på arbejdspladsen. I den forbindelse er det vigtigt, at man som arbejdsgiver afgør, til hvilke(t) formål tv-overvågningen foretages, f.eks. om tv-overvågningen foretages med henblik på kontrol af ansatte eller kriminalitetsforebyggelse.

Hvis man vil benytte tv-overvågning som led i en kontrolforanstaltning over for sine ansatte, vil hjemmel hertil kunne findes i databeskyttelseslovens § 12, stk. 1, hvis tv-overvågningen sker i henhold til en kollektiv aftale om kontrolforanstaltninger, eksempelvis DA/LO's aftale om kontrolforanstaltninger eller lignende aftale.

Hvis kontrolforanstaltningen ikke er reguleret i en sådan aftale eller man vil foretage tv-overvågning af sine medarbejdere til andre formål, vil hjemmel til behandlingen ofte skulle findes i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra f, hvis behandlingen foretages af private arbejdsgivere.

Herudover skal man som virksomhed være opmærksom på, at behandling af ansattes personoplysninger endvidere kun kan finde sted, hvis de grundlæggende behandlingsprincipper i forordningens artikel 5 om bl.a. lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed, formålsbegrænsning og opbevaringsbegrænsning er opfyldt. En behandling, som er i overensstemmelse med DA/LO-aftalen om kontrolforanstaltninger eller en lignende aftale, må også anses for at være i overensstemmelse med reglerne i forordningens artikel 5, stk. 1, litra a-c.

Det indebærer, at en arbejdsgiver kan foretage tv-overvågning på arbejdspladsen, hvis der er en saglig grund til det, og overvågningen ikke er mere omfattende end nødvendigt. Optagelserne må desuden kun bruges til saglige formål. Det er f.eks. sagligt at gennemse optagelserne for at afsløre en indbrudstyv.

Når formålet/formålene med tv-overvågningen er fastlagt, skal man være opmærksom på, at man ikke efterfølgende må anvende personoplysninger fra den pågældende tv-overvågning til formål, der er uforenelige med de(t) oprindelige formål, jf. princippet om formålsbegrænsning i databeskyttelsesforordningens artikel 5.

Ved vurderingen af, om et nyt formål er foreneligt med det oprindelige kan der bl.a. tages hensyn til de forhold, som nævnes i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 4, litra a-e. Man kan herefter inddrage den eventuelle forbindelse mellem det oprindelige og det nye formål, den sammenhæng hvori optagelserne er foretaget, og den påtænkte viderebehandlings mulige konsekvenser for de(n) registrerede. Listen er imidlertid ikke udtømmende, og man skal derfor også inddrage andre relevante forhold.

Begrebet "arbejdsplads" skal forstås bredt og omfatter alle steder, hvor en fysisk eller juridisk person lader arbejde udføre. Områder, hvor der f.eks. kun færdes rengøringspersonale fra et rengøringsfirma eller eksterne vikarer, er også omfattet af begrebet arbejdsplads.

Hvis man som privat virksomhed foretager tv-overvågning af arbejdspladser skal man ifølge tv-overvågningsloven ved skiltning eller på anden tydelig måde oplyse om overvågningen.

Der henvises til afsnit 7.1 for nærmere om begrebet arbejdsplads og det skiltningsskrav, som gælder ved tv-overvågning af arbejdspladser.

Ved siden af kravet om skiltning gælder databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens regler om oplysningspligt. Det er således en forudsætning, at de ansatte får oplysning om, at der foretages tv-overvågning, om formålet med tv-overvågningen og om, i hvilke tilfælde

optagelserne kan blive gennemgået og videregivet til politiet. De ansatte skal også have oplysninger om, hvor længe arbejdsgiveren opbevarer optagelserne.

Efter tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5, gælder det almindelige krav om sletning senest 30 dage efter optagelse ikke, hvis en optagelse skal bruges i en konkret tvist, f.eks. hvis en arbejdsgiver indleder en bortvisningssag på grundlag af optagelser fra tv-overvågning. Arbejdsgiveren kan i dette tilfælde opbevare optagelsen af den person, som tvisten drejer sig om (men som udgangspunkt ikke af andre personer). Arbejdsgiveren skal underrette den pågældende om opbevaringen inden for 30-dages fristen. Den person, tvisten drejer sig om, har krav på efter anmodning at få udleveret en kopi af optagelsen.

For nærmere om reglerne for kontrol af medarbejdere henvises til Datatilsynets vejledning om databeskyttelse i ansættelsesforhold¹⁸.

Endelig skal man som arbejdsgiver være opmærksom på, at straffeloven indeholder en række bestemmelser, der kan have betydning for tv-overvågning af arbejdspladser. Der henvises i den forbindelse navnlig til straffelovens §§ 232, 263¹⁹ og 264 a.

Straffelovens §§ 232 om blufærdighedskrænkelse og 264 a om uberettiget fotografering vil efter omstændighederne f.eks. kunne omfatte tv-overvågning af toiletter, baderum eller lignende.

Straffelovens § 264 a, indebærer desuden, at der ikke uden den ansattes samtykke må foretages tv-overvågning af enkeltmandskontorer.

Hvis du vil vide mere

Hvis du har spørgsmål om lovligheden af tv-overvågning på arbejdspladser, kan du rette henvendelse til Datatilsynet.

Spørgsmål vedrørende straffeloven skal dog rettes til politiet.

¹⁸ Se Datatilsynets vejledning *Databeskyttelse i ansættelsesforhold*, afsnit 5 for yderligere information om kontrol af medarbejdere.

¹⁹ Der henvises til vejledningens afsnit 4 om lydoptagelser for en uddybning af straffelovens § 263.

10. Hvad gælder, hvis man ikke (kun) selv står for tv-overvågning?

Hvis man som virksomhed ønsker at overlade (dele af) sin tv-overvågning til en anden virksomhed, f.eks. et sikkerheds- eller vagtfirma, skal man gøre sig klart, hvilken rolle man selv og den anden part har, dvs. hvem der er dataansvarlig for behandlingen, og om den eksterne part er f.eks. databehandler eller selvstændig dataansvarlig.

Det er vigtigt, at hver part kender sin rolle i forbindelse med tv-overvågningen, da der er forskel på kravene til en dataansvarlig og en databehandler. I udgangspunktet er det således den dataansvarlige, som har ansvaret for, at en behandling af personoplysninger lever op til reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Den dataansvarlige er den, der afgør hvorfor (til hvilket formål) og hvordan (med hvilke hjælpemidler), personoplysninger behandles. En databehandler er derimod den, der behandler personoplysningerne på vegne af den dataansvarlige – altså efter en instruks fra den dataansvarlige.

Hvis der foreligger en databehandlerkonstruktion, skal man sørge for, at der udarbejdes en databehandleraftale, som lever op til kravene i databeskyttelsesforordningens artikel 28, stk. 3. På Datatilsynets hjemmeside findes en skabelon til udarbejdelse af en databehandleraftale.²⁰

Eksempel 29:

En guldsmed ønsker efter en række indbrud at tage tv-overvågning i brug for at forhindre yderligere kriminalitet rettet mod butikken. Guldsmeden køber derfor tv-overvågningsudstyr hos et sikkerhedsfirma, som kommer og opsætter udstyret i butikken. Sikkerhedsfirmaet står kun for opsætning af kameraer i butikken og foretager ingen efterfølgende håndtering af optagelser fra tv-overvågningen.

Guldsmeden er i dette tilfælde dataansvarlig. Sikkerhedsfirmaet er ikke databehandler, da sikkerhedsfirmaet alene står for at opsætte tv-overvågningsudstyret og ikke behandler personoplysninger i forbindelse med tv-overvågningen.

Eksempel 30:

En tøjbutik ønsker at opsætte tv-overvågning for at forhindre yderligere tyverier fra butikken. Tøjbutikken køber derfor tv-overvågningsudstyr fra et vagtfirma, som ifølge aftalen skal stå for både opsætning af tv-overvågningsudstyret og efterfølgende opbevaring af optagelserne fra tv-overvågningen.

Tøjbutikken er dataansvarlig, da tøjbutikken afgør formål (kriminalitetsbekæmpelse) og hjælpemidler (tv-overvågning). Vagtfirmaet er databehandler, da vagtfirmaet,

²⁰ [Dataansvarlig og databehandler - skabeloner](#)

udover opsætning af tv-overvågningsudstyret, også skal stå for opbevaring af optagelser fra tv-overvågningen på vegne af tøjbutikken.

Eksempel 31:

Et stormagasin indgår en aftale med et vagtfirma om, at vagtfirmaet skal levere og opsætte tv-overvågningsudstyr hos stormagasinet. Som en del af aftalen skal vagtfirmaets medarbejdere desuden holde øje med livevisning fra tv-overvågningskameraerne i stormagasinet, så vagtfirmaet hurtigt kan rykke ud. Stormagasinet står selv for opbevaringen af optagelserne.

Stormagasinet er dataansvarlig. Sikkerhedsfirmaet er databehandler, da behandlingen af personoplysninger – gennemgang af livevisningen fra tv-overvågningen – sker på vegne af stormagasinet og til opfyldelse af stormagasinet's formål.

Eksempel 32:

Som i eksempel x ovenfor, har et stormagasin har indgået en aftale med et vagtfirma om, at vagtfirmaet skal levere og opsætte tv-overvågningsudstyr hos stormagasinet, og at vagtfirmaets medarbejdere skal holde øje med livevisningen fra tv-overvågningen i stormagasinet. Herudover skal sikkerhedsfirmaet også stå for opbevaringen af optagelserne.

Stormagasinet er dataansvarlig. Selv om vagtfirmaet står for alle dele af tv-overvågningen, vil vagtfirmaet fortsat være at betragte som databehandler (og ikke selvstændig dataansvarlig), fordi det fortsat er stormagasinet, som har bestemt formålet med behandlingen af personoplysninger (kriminalitetsforebyggelse) og hjælpemidlerne (at det skal ske ved hjælp af tv-overvågningskameraer).

Hvis du vil vide mere

Hvis du vil vide mere om dataansvarlige og databehandlere, kan du læse mere i Datatilsynets vejledning herom.

11. Sikkerhed i forbindelse med tv-overvågning

11.1 Risikovurdering og konsekvensanalyse

Inden man som virksomhed tager tv-overvågning i brug, skal man overveje, om tv-overvågningen sker tilstrækkelig sikkert. Man skal derfor foretage en risikovurdering²¹ for at identificere de risici, som tv-overvågningen medfører for de personer, der bliver filmet.

Gennem risikovurderingen bliver man i stand til at beslutte, hvilke sikkerhedsforanstaltninger der er relevante at etablere for at imødegå de risici, som man har identificeret. Relevante sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med tv-overvågning er beskrevet nærmere nedenfor i afsnit 11.2.

Hvis risikovurderingen viser, at risikoen for de personer, der bliver filmet, er høj, skal man også overveje, om det er nødvendigt at gennemføre en konsekvensanalyse. Konsekvensanalyser – og hvordan de foretages – er nærmere beskrevet på Datatilsynets hjemmeside²².

11.2 Behandlingssikkerhed

Når man foretager tv-overvågning, skal man træffe passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre et passende sikkerhedsniveau for de personer, der bliver filmet. Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 32.

Det indebærer bl.a., at man har pligt til at sikre, at optagelser fra tv-overvågning – både lagrede optagelser og live-visning – ikke kan tilgås af uvedkommende. Skærme med live-visning af tv-overvågning skal f.eks. placeres, så de ikke kan ses af kunder, ansatte eller andre, der ikke skal se optagelserne.

Herudover skal opbevaring af lagrede optagelser fra tv-overvågning ske på en måde, så de kun kan tilgås af personer, der har et arbejdsbetinget behov for det. Man skal derfor indføre adgangskontrol til optagelserne, herunder f.eks. ved brug af brugerrettighedsstyring, passwordbeskyttelse, multifaktorlogin og lignende. Man skal også sørge for, at systemer, hvori der opbevares optagelser fra tv-overvågning, er beskyttet af firewalls og lignende tekniske sikkerhedsforanstaltninger.

Hvis flere medarbejdere har en arbejdsbetinget adgang til at tilgå optagelserne, vil det også være relevant at foretage logning af brugen af optagelserne. Ud over at logning kan forebygge, at medarbejdere tilgår optagelser, som de ikke har et arbejdsbetinget behov for at tilgå, kan en log bidrage til at undersøge, om en medarbejder har misbrugt sin adgang til optagelserne. En log skal derfor som minimum vise, hvem der har tilgået optagelserne, hvornår de blev tilgået, og hvad medarbejderen gjorde med optagelserne.

For at understøtte de tekniske sikkerhedsforanstaltninger, som man har etableret, er det i øvrigt vigtigt at etablere foranstaltninger såsom retningslinjer og procedurer for tv-overvågningen, så medarbejderne bl.a. ved, hvornår de må tilgå optagelserne, og hvad de må bruge dem til.

²¹ Se mere om risikovurderinger på Datatilsynets hjemmeside [her](#).

²² [Veiledning om konsekvensanalyse \(datatilsynet.dk\)](#)

Hvis du vil vide mere

Hvis du vil vide mere om konsekvensanalyser, kan du læse mere i Datatilsynets vejledning herom.

Har du spørgsmål om behandlingssikkerhed i forbindelse med tv-overvågning, kan du kontakte Datatilsynet.

Tv-overvågning – private virksomheder

© Juni 2023 Datatilsynet

Eftertryk med kildeangivelse er tilladt

Udgivet af:
Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 33 19 32 00
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk

Foto: Klik og skriv fotoinformation

ISBN (www): Klik og skriv ISBN-nummer

Datatilsynet

Carl Jacobsens Vej 35

2500 Valby

T 33 19 32 00

dt@datatilsynet.dk

datatilsynet.dk